

derpaa at opføre en Bygning, og i sanitair Henseende kan der vistnok heller ikke i de fleste Tilfælde være Noget derimod at erindre. Dette affærer man nu ved Lovforslaget. Jeg troer, at fordi en saadan Lov er omgivet af en anden Mand's Jorder, skal man ikke forbyde vedkommede Eier af Lodden at opføre en Bygning derpaa; hvor den Ene eier Torvejorden og den Anden Græsningstretten, finder jeg vel, at der kan være Anledning til at give et saadant Forbud og Indskrænkning, men det forekommer mig, at man bør gjøre Forskiel imellem disse to Tilfælde, der her ere omtalte.

Bank: Jeg har ikke taget Ordet, fordi jeg syntes, at Loven var kommen for tidlig; thi var den kommen 20 Aar før, saa havde det været meget bedre. Siden Matrikelfortene ere komne i Gang, nemlig i Aaret 1844, er der opstaaet megen Trætte, og der vil opstaae mere endnu, hvis denne Lov skal vedtages saaledes, som den er, hvilket jeg anseer for uheldigt. Den væsentligste Feil ved Loven er, at den ikke indeholder nogen Regel, hvorefter Moserne skulle deles. Der tales ikke i Lovforslaget om, at der skulde tages Hensyn til Udskiftnings- eller Matrikelfort; skal der tages Hensyn til Matrikelfortene, saa vil der kun blive ganske faa Moser at dele; thi paa disse Kort ere de forglemte, og derpaa kan jeg anføre som Beviis, at vi selv have et Kort i den By, hvorfra jeg er, nemlig et Udskiftningskort, som viser, at der er mange fælles Moser paa dette, hvorefter ingen er affat paa Matrikelfortet, og der er en By i samme Sogn, som ikke har anden Mose, end hvad den har i Fællesskab paa saadanne smaa Moser. Naar de nu skulde miste de Moser, fordi de ikke fandtes paa Matrikelfortet, saa sandt jeg, at de stete en stor Uret; det, der skulde hjælpe dem til at faae deres Moser, var det, at Matrikelfortet ikke hjemlede nogen sliq Trætte; og ligesaa urigtigt, som det var, at de skulle miste deres Moser for den Marsags Skyld, ligesaa urigtigt var det, at de skulde have en Eiendom at betale Skatter af, som de have betalt Skatter af siden 1844. Desuden anseer jeg ogsaa § 5, hvori der staar, at der skulde være Fred paa Torvemoseerne i Torveffærings-

tiden, for at være en altfor indskrænket Bestemmelse i Henseende til Tiden, da den vigtigste Tid for Moserne er Tørringstiden. I en anden Paragraph staar der, at man ikke maa bygge paa en saadan Lov, hvilken Bestemmelse jeg ogsaa anseer for urigtig. At der ikke i Landstinget er afgivet Betænkning om dette Punkt, kan maaskee ligge deri, at ikke ret Mange af de ærede Landstingsmænd have deres Hjemstavn i de vidtudstrakte Moseegne. Der kunde være Tilfælde, hvor en Mand havde 4 Lodder i en saadan Mose og ved at magesifte og dele med andre Lodseiere kunde faae en meget stor Jordlod, og der kunde tænkes, at der var Mergel paa denne Jord, og at den ved at dyrkes kunde blive meget bedre end de omliggende Sandjorder, og i et saadant Tilfælde mener jeg, at det var meget urigtigt, om han ikke maatte bebygge denne Jord. Forøvrigt skulde jeg ønske, at Lovudkastet gik igennem; men i den Skikkelse, det nu har, kunde jeg dog ikke ønske, at det blev til Lov; thi derved vilde der opstaae mere Frist, end der nu finder Sted. Jeg har t. Ex. set, og veed, at det oftere saaledes er Tilfældet, at en Mand, naar han kjøber sin Gaard, seer efter Matrikelfortet og tillegner sig det som sin Eiendom. Naar denne Mand saa sælger Gaarden, og den faaer en anden, en tredje og en fjerde Eier, som slet ikke kjender de virkelige Forhold, men henholder sig til sit Skjøde og sit Matrikelfort, som ikke viser, at der er noget Fællesskab, opstaaer der paa denne Maade en Mængde Stridigheder, og dersom Loven skulde gaae videre, ønskede jeg meget, at et Udvalg maatte blive nedsat, som jeg haaber kunde rette ved det, thi det angaaer en Sag, som er af stor Vigtighed for Mange, og jeg vil bede det ærede Thing, om det vil tage det under nærmere Overveielse, for at den Ene kan stee sin Ret og den Anden ikke lide noget Tab derved.

Oppermann: Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 5te Valgfreds (R. Jensen) kom i Indledningen til sine almindelige Bemærkninger om Loven til at berøre et Punkt om den her i Thinget vedtagne Finantslov paa en saadan